

Årsberetning 2023

Hermed beretningen over Støtteforeningen til selvhjælp i Ugandas aktiviteter og resultater i 2023. Det er den 15. årsberetning, jeg aflægger, for i år har foreningen eksisteret i netop 15 år, og vi kan dermed markere endnu et jubilæum. 2023 bød på den største egenfinansierede uddelingssum i foreningens historie. Vi formåede blandt andet at iværksætte opførelsen af en kvægfarm til skabelse af indkomst og uafhængighed for partnerorganisationen Mend the Broken Hearts Uganda (MBHU) samt at finansiere skolegang for yderligere 37 børn på børnehjemmet i Mbarara. Dette kunne lade sig gøre, efter foreningen i flere år havde akkumuleret overskud. Disse tiltag fortæller jeg mere om, når årets uddelinger i det følgende gennemgås.

Støtteforeningens uddelinger til hjælpearbejdet i Uganda beløb sig i 2023 til 376.600 kr. Medregnes midlerne fra Civilsamfundspuljen til IASAD-projektet – *Integrated Agricultural, Socioeconomic and Awareness Development Project Isingiro* – bliver totalen anvendt på vore indsatser 635.432 kr. Dette udgør 97,4 % af foreningens samlede udgifter. Her følger en beskrivelse af fordelingen af uddelingerne på de enkelte af årets aktiviteter.

- I 2023 blev der til det store treårige IASAD-projekt i Isingiro-distriktet forbrugt godt 258.800 kr. Denne udgift modsvares jo af den bogførte indtægt fra Civilsamfundspuljen, så vi behandler som sædvanlig projektet lidt særskilt fra de egenfinansierede uddelinger. Projektets totalbudget er 1,95 millioner kr., hvoraf tilskuddet fra Civilsamfundspuljen udgør de 1,92 millioner kr. Det treårige projekt begyndte den 1. december 2020, så med udgangen af november 2023 udløb det. Det blev afsluttet med en evaluering foretaget af et lokalt, eksternt konsulentfirma, som skulle fastslå, i hvilken udstrækning projektet har formået at ændre på de forhold, der gjorde sig gældende inden dets opstart. Under punkt 8 på dagsordenen for denne generalforsamling gives en præsentation om det afsluttede projekt og dets indvirkninger i ord og billeder, mens det følgende er en opridsning af den seneste udvikling. Efter at have søsat det første kvantum af 61 selvhjælpsgrupper i projektets indledende halvdel og hjulpet dem i gang med deres selvvalgte projekter var indsatsen i 2023 rettet mod fortsat oplæring og styrkelse af dem. Som noget nyt igangsatte projektpersonalet en konkurrence blandt grupperne for at motivere dem yderligere. Alle grupperne blev vurderet og inddelt i tre kategorier ud fra forskellige kriterier, som eksempelvis hvordan det gik med deres afgrøder/dyrehold, hvor meget de havde sparet op, hvordan de investerede, og hvor stor deres viden om menneskerettigheder m.m. var. De stærkeste grupper belønnes med for eksempel redskaber til deres landbrug, mens de svageste fik øget fokus og støtte, så deres niveau kunne højnes. Dette fik flyttet mange grupper op i kategorierne og gjorde dem dermed bedre og mere levedygtige. Der blev over året dannet 24 flere grupper via den indbyggede udbredelsesmekanisme kaldet solidaritetskæden, så de tilsigtede 60 solidaritetskædegrupper blev nået. Disse havde tilsammen 1216 medlemshusstande. Især de nyeste grupper modtog målrettet oplæring i projektets aspekter i året løb, herunder spare-låne-metoden og anlæggelse af køkkenhaver. Der blev foretaget grundig opfølgning i solidaritetskædegrupperne, som alle blev besøgt af de tilknyttede projektansatte i det afsluttende kvartal for at sikre dem bedst muligt efter projektets ophør. I løbet af året blev der med oplæring og støtte fra projektpersonalet oprettet fem nye sammenslutninger af grupper. Dermed var der 12 af disse i alt, nemlig én i hvert af de fire omfattede sogne i hver af de tre landkommuner. Flere af grupperne i solidaritetskæden er indlemmet i sammenslutningerne i sognene. Sammenslutningerne afspejler ofte de afgrøder og andre projekter, som grupperne har investeret i, og medlemmerne deler her vigtig viden og for eksempel produktionsudstyr med hinanden. Det har hjulpet grupperne med at opnå højere

udbytte fra eksempelvis bønner, kartofler, sojabønner, løg, majs, frugter og brugsting. Sammenslutningerne blev vejledt til at forene sig i tre forbund – ét i hver landkommune – for at styrke sig yderligere. Disse organiseringer har i opfølgingsfasen af projektet gjort det muligt at blive tilknyttet større enheder (på kommune- og distriktsniveau), som giver bedre muligheder for salg af produkter til favorable priser og dermed udgør en væsentlig fremadrettet styrkelse.

I første halvdel af det forløbne år blev yderligere 10 grupper etableret som spare-låne-grupper. Dermed blev målet om i alt 70 spare-låne-grupper blandt projektets i alt 121 grupper nået. I forhold til selvhjælpsgrupperne er deltagerantallet i en fuldt udviklet spare-låne-gruppe udvidet fra cirka 20 til cirka 30, og det samlede antal husstande i de 70 etablerede spare-låne-grupper er således 2102. Disse havde pr. september 2023 tilsammen opsparet hele 720.000 kr. 24 spare-låne-grupper fuldenste i årets løb deres første årscyklus, så antallet af udlærte og selvkørende spare-låne-grupper kom op på 60 ved projektets afslutning. De 10 nyeste spare-låne-grupper stammede primært fra solidaritetskæden og er også godt på vej mod at blive udlært i konceptet.

Ni dialogseancer blev over året afholdt som led i arbejdet med at sprede kendskabet til menneskerettigheder i landsbyerne i de tre landkommuner. Disse havde 612 forskellige tilhørere, hvoraf mange deltog i mere end en af seancerne. I alt 5492 borgere har i projektets treårige løbetid deltaget i dialogseancer og er dermed blevet bevidstgjort om deres rettigheder. Dette har blandt andet gjort, at større grupper af borgere har formået at henvende sig samlet til myndighederne og fået dem til at opfylde deres forpligtelser i forhold til serviceydelser, forsyning og infrastruktur. Seancerne har ydermere medført, at børns ret til skolegang bliver respekteret, og at der opleves mindre vold og mishandling i hjemmene. Fire radioudsendelser med fokus på rettigheder og fortalervirksomhed blev endvidere produceret i årets løb. Her oplyste projektansatte og ressourcepersoner også om projektets koncepter, fremgang, betydning i samfundet og tiltag for at gøre indsatsen bæredygtig. Folk både fra og uden for de tre landkommuner ringede ind og takkede for indsatsen og ytrede ønske om fortsat støtte og opfølgning til de mest sårbare befolkningsgrupper. Der har i alt været 13 direkte radioudsendelser i projektet.

CISU-kontaktperson Sanne Kronholm Jensen og undertegnede var sammen med et andet medlem af foreningen, Kenneth Faber Kristensen, i Isingiro fra den 19. til den 25. juli for at føre tilsyn med projektet. Det var det andet tilsynsbesøg, og der blev taget rigtig godt imod os. Vi besøgte 12 landsbyer i indsatsområdets tre landkommuner og mødtes med 16 af projektets 121 selvhjælpsgrupper. Grupperne viste virkelig stærkt sammenhold og flotte interne opsparinger med gode investeringer som resultat. De havde haft stor gavn af at organisere sig i sammenslutninger og derved opnået vidensdeling og bedre afsætningsmuligheder for deres produkter, som de desuden havde skabt mange nye og forbedrede af. Deltagerne berettede om større høstudbytter, flere indtægtskilder, forbedrede ernæringstilstande, mindre vold og bedre vilkår for kvinder og børn. Under besøget blev der lagt særlig vægt på evaluering af investeringer foretaget af projektdeltagerne for de midler, de har fået adgang til igennem spare-låne-aktiviteten i deres grupper. De opsparede penge var blevet brugt til fornuftige ting som skolegang og uddannelse, madrasser og sengetøj, ernæring og medicin samt gødning og specialfoder til husdyr. I mange grupper var der indkøbt en ged til hver husstand, og i alle grupper havde medlemmer etableret individuelle husdyrhold med geder, svin, får, kvæg eller høns. Der var også investeret i frugtplantager, biavl, dambrug, marker og køkkenhaver med nye afgrøder, små butikker og symaskiner. SaWa Bag-vandrensningsposerne og de energibesparende murstenskogesteder var ligeledes meget udbredte. Der blev som led i besøget og også foretaget finansielt tilsyn, hvor der blev konstateret fin dokumentation og opfølgning på det første tilsyn i 2021 samt givet tilfredsstillende forklaringer og besvarelse af spørgsmål.

Et møde med den lokale projektstyregruppe gav en god evaluering og bidrog til en hensigtsmæssig afslutning af projektet og videre udbredelse af dets koncepter. Der blev oplevet rigtig gode fremskridt i alle projektets aspekter, og på baggrund af tilsynsbesøget kunne der udtrykkes stor tilfredshed med implementeringen af projektet. Under besøget lavede Kenneth optagelser, som efter hjemkomsten blev klippet sammen til en informationsvideo om projektet. Den er en del af det oplysningsarbejde, der skal laves, når man har en bevilling fra Civilsamfundspuljen, så offentligheden kan se, at indsatsen gør en forskel. Videoen er gjort tilgængelig for alle på YouTube, og den bliver naturligvis også vist om lidt under dagsordenens punkt 8.

I den eksterne konsulents evalueringsrapport, som er blevet lagt på IASAD-afsnittet på foreningens hjemmeside, er der masser af positive resultater. For eksempel svarer de 505 respondenter, at de har opnået en betydelig viden gennem projektet, hvilket blandt andet gør dem i stand til at optimere deres høst, og dette har medvirket til at højne deres levestandard. 75 % angiver, at de har opnået overskud over 185 kr. pr. måned fra deres foretagender. 97 % har deltaget i menneskerettighedsseancer, og 91 % siger, at de føler sig stærkere og nu er i stand til at kræve deres rettigheder overholdt. Det er endvidere glædeligt, at 99 % af respondenterne udtrykker ønske om at fortsætte projektets metoder på egen hånd efter dets udløb. Projektet har altså ændret folks tilgang fundamentalt.

- Hvis der ses bort fra IASAD-projektet, udgjorde udgifter til skolegang for vore sponsorbørn i 2023 den største andel af de uddelte midler ligesom de foregående år. Knap 98.900 kr., eller en andel af årets uddelte beløb på lidt over 26 %, gik til at betale skolepenge og diverse fornødenheder for eleverne. Som nævnt i beretningen sidste år var det med virkning fra 2023 besluttet, at Støtteforeningen betaler privat skolegang for de 37 børn på børnehjemmet i Mbarara, som ikke i forvejen blev sponsoreret. Vi betaler nogle faste skolepengesatser, som MBHU har forhandlet sig frem til med ni lokale privatskoler, mens MBHU dækker alle øvrige udgifter til skolegangen for disse 37 nye børn. Man har som medlem mulighed for at hjælpe med at gøre denne skoleordning økonomisk neutral for foreningen ved at lade et valgfrit gavebeløb være et tilskud til ordningen – og gavebidrag er jo som bekendt skattefradragsberettigede. Har man kendskab til en virksomhed, der kunne være interesseret i et fradragsberettiget sponsorat af skoleordningen, hører vi også meget gerne om det! Tre elever med skolesponsorat færdiggjorde deres skolegang ved årsskiftet og blev studenter. Med afgang af disse tre og tilvæksten på 37 er status ved årets udgang således 61 sponsorskolebørn i foreningen.
- Den næststørste uddeling var på knap 93.900 kr. svarende til lige under 25 % af uddelingssummen. Den gik til et projekt til etablering af en kvægfarm hos MBHU. Det har længe været et stort ønske at kunne gøre vor partnerorganisation mere uafhængig af midler fra Støtteforeningen for at kunne implementere sine vigtige indsatser. Kvægfarmen skal MBHU drive som en forretning med et årligt overskud, der kan være med til at finansiere organisationens projekter. Foreningen har i adskillige år genereret egenkapital til at foretage en sådan investering i at sikre MBHU mere egenfinansiering og dermed uafhængighed, og i slutningen af 2023 var det fornødne forarbejde gjort og tiden moden til at overføre den første halvdel af det afsatte beløb. I etableringsfasen er der arbejdet med at købe et passende stykke jord i Ntungamo, bygge indhegninger og staldbygninger, plante foderafgrøder og sørge for vandforsyning, så 13 unge køer af en god malrace kan indkøbes for anden del af beløbet fra Støtteforeningen frigivet i 2024. MBHU finansierer også selv en del af fornødenhederne ved oprettelsen af farmen. Som bestyrer er der ansat en landbrugskonsulent fra det afsluttede IASAD-projekt. Der vil ske en sammenkædning med målgrupperne i dette og andre tidligere udførte landbrugsprojekter i de nærliggende områder, idet de bliver leverandører og aftagere.

Indtægter vil komme fra salg af mælk, gødning, kalve og ydelser som landbrugsfaglig oplæring og veterinær bistand. Endelig er vi i gang med at udmønte denne spændende investering, som er årsagen til budgetterede underskud i både 2023 og 2024, men som forventes at give MBHU et gevaldigt løft i form af flere ressourcer og dermed større styrke i det lokale hjælpearbejde.

- Tredjeflest penge, nemlig knap 62.100 kr. eller godt 16 % de totale uddelinger, gik til iværksættelse af et projekt med faglig uddannelse af arbejdsløse unge i Mbararas forstæder. Det er Babra Ninsiima, der jo driver børnehjemmet i en bydel i Mbarara og selv har tilbragt sin forældreløse barndom og ungdom dér, som er initiativtager og projektleder. I projektet ydes kort faglig oplæring til flere hundrede unge inden for forretningsfærdigheder, computerfærdigheder, bagerfaget, frisørfaget, skrædderfaget samt finansiell forståelse. Efter oplæringen startes der spare-låne-grupper op for at give mulighed for noget startkapital. Dette vil skabe bedre forudsætninger for at få job eller starte egne små virksomheder. Fagop læringsprojektet er finansieret via to bevillinger fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo Gruppen på hver 20.000 kr. Den første blev modtaget i 2022, hvor vi ikke igangsatte projektet, da vi afventede yderligere finansiering. Efter vi havde fået den anden bevilling i det sene forår 2023, besluttede vi at give Babra grønt lys for en modificeret udgave af projektet og overførte det nævnte beløb midt på efteråret. Efterfølgende har vi også modtaget en bevilling fra Spejdernes Genbrug til projektet, som således er fuldt finansieret. Projektet vil blive nærmere omtalt i næste årsberetning efter dets afsluttende rapportering.
- Fjerdestørst var uddelingen til udbredelse af konceptet med selvhjælpsgrupper med indkomsts-kabende projekter og spare-låne-aktivitet i nabo områder til Kanungu by. Hertil blev der i slutningen af 2023 stillet knap 47.700 kr., svarende til små 13 % af årets uddelingssum, til rådighed. Beløbet er til indsatsen i 2024, som er aktivitetens femte år. Som vanligt medgår den driftsstøtte, der årligt modtages fra udlo dningsmidlerne via Kulturministeriets pulje til landsdækkende almennyttige organisationer, til at finansiere dette udbredelsesinitiativ. I 2023 er det med succes blevet implementeret i sognet Rubimbwa i Kirima Subcounty. Her blev der i hver af otte landsbyer oprettet en selvhjælpsgruppe med 22-33 sårbare bondehusstande. De i alt 215 familier havde ved årets slutning tilsammen sparet over 46.000 kr. op, blandt andet i form af overskud fra deres dyrknings- og avlsprojekter i grupperne. Indsatsen videreføres i 2024 i et nyt sogn kaldet Kirima/Rutugunda, hvorved tre af de fire sogne i Kirima Subcounty er blevet omfattet af udbredelsesinitiativet. I det nye indsatsområde dannes ni grupper efter det velkendte princip, mens der som hidtil foretages fornøden opfølgning i de allerede etablerede grupper i nabo områderne. Det er virkelig dejligt at følge, hvor stor en positiv forandring dette koncept vedbliver at skabe i stadig flere områder.
- Årets femtestørste uddelingspost var de uspecificerede rådighedsmidler til MBHU. I form af to halvårsbeløb blev i alt godt 28.600 kr., knap 8 % af de samlede uddelinger, sendt til MBHU til afhjælpning af akutte problemer og dækning af aktuelle småbehov. Beløbet tildelt i april medgik i stort omfang til behandling og forebyggelse af sygdomme. Således blev et antal skoler hjulpet med at håndtere vandbårne infektioner som kolera og med at bekæmpe dysenteri og væggelus, mens børn på børnehjemmet i Mbarara modtog malariabehandling samt ekstra fødevarer. Desuden blev der ydet nødhjælp og foretaget afhjælpende foranstaltninger efter et stensked ved et hjem og en ødelæggende oversvømmelse ved en bro til et sundhedscenter. Endelig fik en dreng behandlet sin brækkede hånd. Beløbet overført til MBHU i oktober blev anvendt til at desinficere skoler ramt af diarréudbrud, købe mad i form af majsmel og bønner til børnehjemsbørnene samt til at behandle et større antal ofre for de desværre hyppige trafikulykker. Sheilah Ampaire, der er medstifter af MBHU og grundlæg-

ger af børnehjemmet, var ulykkeligvis blandt de tilskadekomne. Hun var passager på en motorcykel, der blev ramt af bil. Det kostede hende en alvorlig flænge og et brud i et ben. Hun blev behandlet på et hospital og kæmpede længe for at komme til hægtterne.

- Børnehjemmet i Mbarara modtog den sjette største andel af uddelingerne, nemlig godt 24.800 kr. svarende til lidt mindre end 7 % af totalen. De faste tilskud fra Støtteforeningen sendes til mad og andre fornødenheder i årets tre skoleferier samt til dækning af præmien for forsikring af bygningerne med de 52 børnehjemsbørn.
- Næstmindste uddeling var til ReusePads-programmet. Den androg lidt over 17.400 kr., eller knap 5 % af de samlede uddelte midler. I august blev beløbet stillet til rådighed, så 510 skolepiger og unge kvinder atter kunne forsynes med årssæt af de lokalt producerede, genbrugelige hygiejnebind AFRIPads. 18 medlemmer af Støtteforeningen er sponsorer af denne ordning, hvor de for hver 100 kr. finansierer bind til et år for tre piger, så de kan passe deres skole m.v. under deres menstruation. Kontakt os meget gerne, hvis du også vil være med!
- Endelig havde vi en lille uddeling på godt 3200 kr., knap 1 %, til at hjælpe den unge, misbrugsudsatte pige Tracy på fode i et nyt hjem. Denne særindsats finansieres fuldkomment via gavebidrag fra familien Ussing. Datteren Anne-Sofie, som er årsag til familiens engagement i foreningen, var i øvrigt i november på endnu et privat besøg hos Stephen Tumwebaze og hans familie. Her mødtes hun med flere af dem, vi hjælper i Uganda.

Disse mange uddelinger blev delvis dækket af foreningens indtægter i 2023. Som nævnt havde foreningen i flere år opbygget en stor egenkapital, som der i 2023 også kunne tæres på. Der var budgetteret med et underskud på 48.200,11 kr., mens årets resultat endte med et underskud på 97.111,92 kr., altså omkring 48.900 kr. under budget. Bestyrelsen anser dette som tilfredsstillende, eftersom årsresultatet for 2022 var godt 48.400 kr. over budget, så der altså samlet over de to år leveres meget tæt på det budgetterede resultat. Forskydningen skyldes primært, at der endnu ikke kunne investeres i kvægfarmprojektet i 2022, som først i 2023 blev modent til det.

Årsindtægten blev på 555.310,49 kr. Heraf modtoges fra Civilsamfundspuljen 258.832,42 kr., svarende til årets forbrug på IASAD-projektet, plus et 7-%'s administrationsbidrag til foreningen på 18.118,27 kr. Driftstilskuddet fra udlodningsmidlerne var på 55.534,26 kr., hvilket jo som vanligt gik til udbredelsesinitiativet. Desuden var der de 20.000 kr. fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo Gruppen til fagoplæringsprojektet. De øvrige indtægter stammede fra de uvurderlige støttebidrag og kontingenter fra foreningens medlemmer, som der var 302 af i 2023. 118 personer gav bidrag på mindst 200 kr. – i øvrigt præcis samme antal som i både 2022 og 2021. 57 personer benyttede sig af betalingserviceordningen til deres indbetalinger. Fra disse indbetalere blev der modtaget i alt 59.491 kr. i form af kontingent for 115 personer og gave på mindst 200 kr. fra 42 personer. Vi vil gerne sige tusind tak for denne fantastiske støtte, for uden midlerne fra vore trofaste kontingentbetalende medlemmer og gavegivere var mange af de omtalte uddelinger ikke mulige. Med de nævnte tal opfylder foreningen desuden fortsat Skattestyrelsens betingelser for at kunne modtage fradragsberettigede gaver. En særlig tak skal lyde til virksomhedsmedlemmet Unique Furniture A/S, der tegner sig for tre skolesponsorater og yderligere et flot bidrag oven i.

Vi håber at kunne opretholde denne stærke opbakning til foreningens virke her i 2024, selvom kontingentet jo er blevet sat op til 75 kr. Igen mange tak til alle, der bidrager!

MJL 05.04.2024 / GF 2024